

Projekt

z dnia 14 listopada 2024 r.
Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W BOGUCHWALE**

z dnia ..... 2024 r.

w sprawie „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Boguchwała na lata 2025-2027”.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2024.1572 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2023.2151 t.j.), a także zadań wynikających z art.10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023.1939 t.j.) Rada Miejska w Boguchwale uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Boguchwała na lata 2025-2027, stanowiący załącznik do Uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Boguchwały.

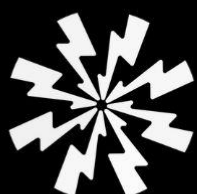
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały NR . . . . . Rady Miejskiej w Boguchwale
z dnia . . . . .

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Gminy Boguchwała

Na lata 2025 – 2027

GMINA
BOGUCHWAŁA
pozytywnie elektryzuje

Sporządziła:
Żaneta Lencewicz

I.	WPROWADZENIE	4-5
II.	DIAGNOZA	5-7
2.1	GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	7-10
2.2	ALKOHOL WŚRÓD MŁODZIEŻY	10-12
2.3	SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE, NARKOTYKI I DOPALACZE WŚRÓD MŁODZIEŻY . . .	12-13
2.4	UZALEŻNIENIA BEHAVIORALNE	13-15
2.5	WPŁYW INFLACJI	15-16
III.	CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU	16-22
IV.	ZADANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	22-23
V.	ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	23-24
VI.	REALIZATORZY	24-25
VII.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	25
VIII.	PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU	26

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Boguchwała ma na celu wspieranie zdrowego stylu życia, przeciwdziałanie uzależnieniom oraz łagodzenie skutków związanych z nadużywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych. Program ten stanowi kluczowy element działań samorządu, których fundamentem jest art. 7 ustawy o samorządzie gminnym oraz przepisy art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zakres działań obejmuje:

- zapewnienie dostępu do terapii i rehabilitacji osobom uzależnionym od alkoholu,
- udzielanie wsparcia psychospołecznego i prawnego rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, ze szczególnym naciskiem na ochronę przed przemocą domową,
- prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, w tym organizowanie zajęć pozalekcyjnych i wspieranie programów opiekuńczych oraz socjoterapeutycznych,
- wspieranie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w rozwiązywaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu,
- podejmowanie działań interwencyjnych w przypadkach naruszenia przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu oraz występowanie przed sądem jako oskarżyciel publiczny,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, gmina ma obowiązek przeciwdziałania narkomanii poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, edukacyjnej i zdrowotnej. Program uwzględnia działalność edukacyjną, wychowawczą i profilaktyczną w placówkach oświatowych, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ww. ustawy. Dodatkowo, przeprowadzana jest diagnoza czynników ryzyka i ochrony w szkołach, aby skuteczniej planować działania.

Gminny Program stanowi lokalną strategię profilaktyczną, mającą na celu integrację społeczną osób uzależnionych oraz redukcję szkód wynikających z nadużywania substancji psychoaktywnych. Program dostosowany jest do specyficznych potrzeb gminy Boguchwała, uwzględniając lokalne zasoby prawne, administracyjne i finansowe.

Realizacja zadań opiera się na kształtowaniu odpowiedniej polityki społecznej, działalności wychowawczej i informacyjnej, leczeniu, przeciwdziałaniu skutkom uzależnień behawioralnych oraz zapobieganiu przemocy w rodzinie. Program określa priorytetowe kierunki działań, wyznacza podmioty odpowiedzialne za realizację, wskazuje źródła finansowania i przedstawia zadania własne gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Boguchwała został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym oraz Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025.

II. DIAGNOZA

Szkodliwe spożywanie alkoholu oraz używanie narkotyków niesie za sobą poważne konsekwencje zdrowotne i społeczne, w tym naruszenie porządku publicznego, przestępczość, wypadki drogowe, przemoc domową, ubóstwo oraz bezrobocie. W efekcie te problemy generują znaczne koszty ekonomiczne dla państwa i społeczeństwa. Dlatego niezbędne są kompleksowe działania mające na celu ograniczenie popytu i podaży środków psychoaktywnych oraz minimalizowanie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z ich używaniem, zarówno na poziomie prawnym, jak i lokalnym.

Nadużywanie alkoholu staje się coraz większym problemem, który przybiera nowe formy. Nie jest on już tylko kwestią wieku, lecz wzorców funkcjonowania oraz wpływu agresywnej reklamy przemysłu alkoholowego, szczególnie firm piwowarskich. Reklamy te kształtują fałszywy obraz spożycia alkoholu jako elementu przyjemności i rozrywki. Ważnym aspektem jest moment inicjacji alkoholowej, a także rola alkoholu w rodzinie i społeczności. Problemy

z alkoholem mogą dotyczyć osób w każdym wieku – od młodzieży po seniorów, którzy po przejściu na emeryturę często sięgają po alkohol z braku innego zajęcia.

W Polsce konsumpcja alkoholu utrzymuje się na wysokim poziomie, a dane wskazują na dalszy wzrost. Według szacunków spożycie czystego alkoholu wynosi średnio 10,3 litra na osobę rocznie, z czego 58,4% stanowi piwo, 34,2% to wyroby spirytusowe, a 7,4% wino i miody pitne. Mimo uśrednionych statystyk istnieją znaczne dysproporcje – niektórzy obywatele nie piją wcale, podczas gdy inni przekraczają średnią. Około 20-30% populacji stanowią osoby niepijące (np. osoby starsze, kobiety w ciąży, młodzież). Z drugiej strony 25% dorosłych Polaków sięga po alkohol co najmniej raz w tygodniu, a 7,3% najbardziej nadużywających alkoholu konsumentów spożywa aż 46,1% całkowitej ilości alkoholu. W tej grupie znajduje się wielu osób uzależnionych – według Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Polsce żyje około 900 tysięcy osób uzależnionych od alkoholu, a kolejne 2,5 miliona pije w sposób ryzykowny lub szkodliwy.

Spożycie alkoholu i narkotyków dotyczy nie tylko osób z niższym wykształceniem czy trudniejszą sytuacją życiową. Coraz częściej problem ten występuje wśród osób wykształconych i zamożnych, co stanowi odmienny obraz w porównaniu z dawnym stereotypem alkoholizmu jako problemu grup marginalizowanych. Rośnie także liczba kobiet sięgających po alkohol – obecnie aż 80% Polek deklaruje jego spożycie, co zbliża się do 89% u mężczyzn. W ostatnich latach wzrosła liczba uzależnionych kobiet, co może być związane z chęcią poprawy samopoczucia, łagodzenia stresu czy redukcji lęku.

Młodzież również coraz częściej sięga po alkohol – nie ze względu na problemy, ale dla rozrywki i poczucia przynależności społecznej. Szczególnie alarmujące jest to, że dzieci z zamożnych rodzin piją więcej niż ich rówieśnicy z biedniejszych środowisk. Spożycie alkoholu ma poważne konsekwencje, nie tylko zdrowotne, ale także społeczne – pijani kierowcy stanowią zagrożenie na drogach, a kobiety w ciąży narażają swoje dzieci na zaburzenia rozwojowe i zdrowotne.

Choroba alkoholowa dotyczy zarówno jednostki, jak i ich rodziny. W rodzinach alkoholowych dochodzi do poważnych zaburzeń emocjonalnych i psychologicznych, co prowadzi

do długotrwałego stresu i negatywnego wpływu na wszystkich członków rodziny, w tym dzieci. W rezultacie kolejne pokolenia mogą dziedziczyć negatywne wzorce zachowań.

Statystyki z **Narodowego Testu Zdrowia Polaków w 2023 roku** pokazują, że chociaż ogólnie liczba osób sięgających po alkohol nieznacznie spadła, wzrosła liczba tych, którzy spożywają alkohol codziennie. Zaledwie 20% Polaków deklaruje całkowitą abstynencję, co wskazuje, że co dziesiąty obywatel sięga po alkohol każdego dnia.

Problem nadużywania alkoholu w Polsce, jak również w gminie Boguchwała, wymaga więc dalszej intensyfikacji działań profilaktycznych i interwencyjnych, aby minimalizować jego negatywne skutki społeczne i zdrowotne.

2.1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Osoby uzależnione, które same nie chcą podjąć leczenia i terapii można zgłosić do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, za pośrednictwem, której zostanie uruchomiona procedura zobowiązania do leczenia odwykowego. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boguchwale podejmuje działania i czynności zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wobec osób uzależnionych od alkoholu, w celu poddania się leczeniu odwykowemu. Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny, kieruje się na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boguchwale oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguchwale za rok 2024 - stan na 20.09.2024 r.

1. Liczba rozpatrzonych wniosków o wszczęcie postępowania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu: **27**
2. Liczba osób uczestnicząca w rozmowach interwencyjno-motywujących: **53**

3. Rozpatrzenie spraw w zakresie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu i skierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Rzeszowie – III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich: **15**
4. Założonej procedury „Niebieska Karta” przez członka GKRPA: **3**
5. Udział członków GKRPA w posiedzeniach grup roboczych ds. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie: **73**
6. Udział członków GKRPA w posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego: **5**
7. Realizacja „planu priorytetowego” mającego na celu poprawę poczucia bezpieczeństwa w wytypowanych miejscach tj. spożywanie alkoholu w miejscu niedozwolonym, w ramach współpracy z funkcjonariuszami komisariatu policji w Boguchwale – dzielnicowymi: W roku 2024 zostały przedłożone „Plany Priorytetowe” przez Komisariat Policji w Boguchwale i obejmowały podjęcie wspólnych działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Boguchwała oraz interwencje w rejonie: sklepu spożywczo-przemysłowego Delikatesy Centrum w miejscowości Zgłobień 72, sklepu spożywczo-przemysłowego Stokrotka ul. Przemysłowa 1 w Boguchwale, Klubu Integracji Społecznej w miejscowości Niechobrz 356, Pustostanu w miejscowości Zgłobień 80.
8. Ilość rodzin (w których występuje problem uzależnienia) objętych pomocą z MOPS Boguchwała (poradnictwo, rozmowy dyscyplinujące, wspierające, motywowanie do podjęcia terapii p/alkoholowej lub utrzymania abstynencji): **61**

Przemoc domowa bardzo często współwystępuje z nadużywaniem alkoholu. Osoby w stanie nietrzeźwości tracą kontrolę nad swoim zachowaniem, co prowadzi do impulsywnych i agresywnych działań. Alkohol osłabia wewnętrzne mechanizmy samokontroli, które normalnie hamują nieodpowiednie zachowania. Częste spożywanie alkoholu sprzyja eskalacji agresji. Choć osoba pijana może mieć trudności z logicznym myśleniem i oceną swoich czynów, to jednak nie usprawiedliwia to jej agresji. Nadużywanie alkoholu nie łagodzi odpowiedzialności za przemoc, ponieważ osoba pijąca świadomie wprowadza się w ten stan i ponosi pełną odpowiedzialność za swoje zachowanie. Nadużywanie alkoholu nie tylko niszczy życie osoby uzależnionej, ale także stwarza poważne zagrożenie dla pozostałych członków rodziny. Współżycie z osobą uzależnioną może prowadzić do tzw. współuzależnienia, które jest niebezpieczne, gdyż utrzymuje

mechanizmy podtrzymujące picie i hamuje wyjście z nałogu. Zarówno osoby uzależnione, jak i współuzależnione, wymagają specjalistycznej terapii.

W rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym przemoc występuje znacznie częściej niż w rodzinach wolnych od uzależnień. Ofiarami są zazwyczaj partnerzy, ale także dzieci, które doświadczają przemocy emocjonalnej, fizycznej i psychicznej. Przemoc stosowana przez rodziców wpływa negatywnie na rozwój psychospołeczny dziecka, zaburzając jego rozwój emocjonalny, intelektualny oraz fizyczny. Dzieci, które dorastają w środowisku pełnym przemocy, często mają trudności z budowaniem poczucia własnej wartości i tożsamości, co negatywnie wpływa na ich przyszłe życie społeczne.

W gminie Boguchwała działa od lat Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który funkcjonuje w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Zespół ten, we współpracy ze specjalistami, diagnozuje sytuacje w rodzinach dotkniętych przemocą i podejmuje działania mające na celu przeciwdziałanie dalszej eskalacji tego zjawiska. Przemoc domowa to nie tylko bezpośrednie działania, takie jak bicie, ale także zaniedbywanie, które może prowadzić do cierpienia fizycznego lub psychicznego członków rodziny. Sprawca przemocy wykorzystuje swoją przewagę nad ofiarą, naruszając jej podstawowe prawa, takie jak godność, wolność i nietykalność cielesna.

Przemoc w rodzinie destrukcyjnie wpływa na relacje i więzi pomiędzy jej członkami, osłabia poczucie bezpieczeństwa oraz utrudnia rozwój zarówno dorosłych, jak i dzieci. Często przemoc jest skrywana, ponieważ ofiary nie mają siły, aby szukać pomocy, a sprawcy nie widzą nic złego w swoim zachowaniu. Badania pokazują, że to kobiety najczęściej padają ofiarami przemocy, podczas gdy większość sprawców to mężczyźni.

Tabela 1. Dane Komisariatu Policji w Boguchwale na przestrzeni kilku lat:

	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ilość interwencji domowych po spożyciu alkoholu	147	62	69	67
Czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenie wobec kierujących po użyciu alkoholu	0	2	0	1
Postępowania związane z kierowaniem w stanie nietrzeźwości	7	7	7	16
Liczba osób doprowadzonych do Izby Wyrzęźwień	80	62	54	66
Ilość wdrożonych procedur tzw. „Niebieskich Kart”	11	6	10	2
Liczba prowadzonych postępowań związanych z posiadaniem narkotyków	0	0	1	1

2.2. Alkohol wśród dzieci i młodzieży

Problem spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież wynika z kilku dobrze znanych przyczyn: łatwego dostępu do alkoholu, społecznej akceptacji picia przez nieletnich oraz szerokiej reklamy, szczególnie napojów alkoholowych, takich jak piwo, które często prezentowane jest jako nieszkodliwy sposób na relaks. Coraz większym wyzwaniem staje się także obojętność wielu dorosłych wobec tego problemu, co wzmacnia przekonanie młodzieży, że picie alkoholu jest normalne i akceptowalne.

Najnowsze dane wskazują na pogłębianie się tego zjawiska. Według badań Instytutu Matki i Dziecka, blisko 70% uczniów szkół ponadpodstawowych miało już styczność z alkoholem, a 15% z nich przyznało się do spożywania alkoholu regularnie, przynajmniej raz w tygodniu. Niepokojące jest także to, że wiek inicjacji alkoholowej ulega obniżeniu – średnio nastolatki po raz pierwszy sięgają po alkohol w wieku 12-13 lat.

Dodatkowo, dane z Europejskiego Programu Badań nad Używaniem Alkoholu i Narkotyków (ESPAD) z 2023 roku pokazują, że w Polsce blisko 20% młodzieży przyznaje, iż w ciągu ostatniego miesiąca upiło się przynajmniej raz, a co dziesiąty badany sięgnął po alkohol

kilka razy w tygodniu. Takie statystyki są alarmujące, ponieważ wskazują na wysoki poziom ryzyka związany z nadużywaniem alkoholu w młodym wieku.

Młodzi ludzie często traktują alkohol jako sposób na redukcję stresu lub poprawę nastroju, zwłaszcza gdy doświadczają problemów w szkole czy w relacjach z rówieśnikami. Ważnym czynnikiem, który wpływa na rozwój problemu alkoholowego wśród młodzieży, są również wzorce wyniesione z domu. Dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy, mają większą skłonność do sięgania po alkohol. Takie środowisko może prowadzić do powielania złych wzorców i wczesnej inicjacji alkoholowej.

Działania profilaktyczne są kluczowe w zapobieganiu nadużywaniu alkoholu przez młodzież. Szkoły, rodziny i media muszą współpracować, aby edukować młode pokolenie o negatywnych skutkach picia alkoholu. Rozmowy w domach i szkołach, wspierające środowisko oraz szeroko zakrojone kampanie społeczne mogą pomóc w budowaniu odpowiedzialnych postaw wobec alkoholu.

Profilaktykę należy prowadzić w takich miejscach, jak:

- szkoły, gdzie młodzież może dowiedzieć się o szkodliwości alkoholu na organizm i zdrowie psychiczne,
- domy rodzinne, w których rodzice poprzez rozmowy i odpowiednie wzorce mogą wpływać na postawy dzieci,
- media, które mogą promować zdrowy styl życia i ukazywać realne konsekwencje nadużywania alkoholu.

Sport i aktywność fizyczna stanowią niezwykle istotny element w prewencji nadużywania alkoholu przez dzieci i młodzież. Regularne uprawianie sportu nie tylko poprawia kondycję fizyczną, ale także wpływa pozytywnie na rozwój psychiczny i społeczny młodego człowieka. Angażowanie się w sport sprzyja budowaniu zdrowych nawyków, rozwija samodyscyplinę oraz uczy odpowiedzialności, co może stanowić skuteczną alternatywę dla ryzykownych zachowań, takich jak sięganie po alkohol.

Dzieci i młodzież zaangażowane w sport często mają lepszą samoocenę i są bardziej odporne na presję rówieśników. Sport daje im przestrzeń do pozytywnego wyładowania emocji, radzenia sobie ze stresem oraz rozwijania umiejętności współpracy w grupie, co z kolei zmniejsza ryzyko sięgania po substancje psychoaktywne. Wspólne uprawianie sportu promuje zdrowy tryb życia i oferuje alternatywę dla spędzania czasu w towarzystwie alkoholu.

Warto także podkreślić, że młodzi ludzie zaangażowani w sporty zespołowe często budują silne więzi z rówieśnikami oraz dorosłymi trenerami, którzy mogą stanowić dla nich pozytywne wzorce. Te relacje oparte na wsparciu i zdrowej rywalizacji pomagają budować poczucie przynależności i osiągnięcia sukcesów bez potrzeby sięgania po alkohol.

Promowanie aktywności fizycznej wśród młodzieży – zarówno na poziomie lokalnych klubów sportowych, jak i w szkolnych programach wychowania fizycznego – powinno być integralną częścią profilaktyki uzależnień. Inwestycja w rozwój zainteresowań sportowych młodych ludzi to jedna z najskuteczniejszych metod walki z problemem alkoholu, która przynosi korzyści zarówno w wymiarze zdrowotnym, jak i społecznym.

2.3. Substancje psychoaktywne, narkotyki i dopalacze wśród młodzieży

Okres dojrzewania to czas intensywnych zmian zarówno fizycznych, jak i emocjonalnych. Młodzież, w trakcie poszukiwania własnej tożsamości oraz badania granic swoich możliwości, jest szczególnie narażona na różnorodne pokusy, takie jak sięganie po substancje psychoaktywne, narkotyki czy dopalacze. Chęć przynależności do grupy rówieśniczej, a także potrzeba doświadczania nowych emocji i stanów, mogą skłaniać młodych ludzi do eksperymentowania z tymi substancjami. Istotną rolę odgrywa tu środowisko, w którym młoda osoba funkcjonuje – jeśli w grupie rówieśniczej istnieje przyzwolenie na zażywanie narkotyków, a osoby to robiące cieszą się popularnością i autorytetem, ryzyko, że inni członkowie grupy również sięgną po używki, znacząco wzrasta.

Oznaki zażywania substancji psychoaktywnych przez młodzież mogą być widoczne w różnych aspektach ich życia. Nagle pojawiające się zmiany w wyglądzie, w tym zmiana stylu ubierania, zaniedbanie higieny osobistej, czy nawiązywanie nowych, często tajemniczych

znajomości, mogą wskazywać na problem. W miarę postępującego uzależnienia młoda osoba może również przynosić do domu przedmioty związane z zażywaniem substancji, takie jak bibułki, fufki, rurki czy inne akcesoria. Kolejnym etapem są bardziej widoczne zmiany w zachowaniu – od wycofywania się z kontaktów z rodziną, przez agresję i konflikty, aż po spadek samooceny oraz problemy z koncentracją i nauką.

Badania z 2023 roku pokazują, że rośnie liczba młodych osób eksperymentujących z nowymi rodzajami substancji psychoaktywnych, zwłaszcza syntetycznymi narkotykami, znanymi jako dopalacze. Chociaż używanie klasycznych narkotyków, takich jak marihuana czy amfetamina, w ostatnich latach ustabilizowało się, to dopalacze wciąż stanowią poważne zagrożenie. Według badań Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA), dopalacze są szczególnie niebezpieczne, ponieważ ich skład często jest nieznanym i nieprzewidywalnym, co zwiększa ryzyko poważnych zatrąć, a nawet śmierci.

Ważne jest, aby rodzice, opiekunowie oraz nauczyciele zwracali szczególną uwagę na zmiany w zachowaniu młodzieży oraz wczesne symptomy sięgania po substancje psychoaktywne. Otwarta komunikacja z młodymi ludźmi i edukacja dotycząca konsekwencji zdrowotnych oraz psychicznych zażywania narkotyków mogą znacząco ograniczyć ryzyko rozwoju uzależnień. Podkreślanie znaczenia zdrowego trybu życia, wspieranie młodzieży w rozwijaniu pasji, takich jak sport, oraz promowanie pozytywnych wzorców społecznych odgrywa kluczową rolę w przeciwdziałaniu temu zjawisku.

2.4. Uzależnienia behawioralne

Uzależnienia behawioralne to stosunkowo nowa kategoria zaburzeń psychicznych, które polegają na kompulsywnym wykonywaniu pewnych czynności przynoszących chwilową przyjemność, ale prowadzących do destrukcyjnych skutków. Czynności te, mimo że nie wiążą się z zażywaniem substancji psychoaktywnych, oddziałują na mózg w sposób zbliżony do działania alkoholu czy narkotyków, wywołując uczucie euforii oraz silną potrzebę powtarzania danej czynności. To prowadzi do błędnego koła, gdzie brak aktywności wywołuje niepokój, napięcie i objawy abstynencyjne.

Do najczęstszych uzależnień behawioralnych zalicza się: zakupoholizm, patologiczny hazard, kompulsywne objadanie się, pracoholizm, uzależnienie od pornografii, a także fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), siecioholizm (uzależnienie od internetu) oraz uzależnienie od gier komputerowych. Problem ten staje się coraz bardziej widoczny, zwłaszcza wśród młodzieży, która intensywnie korzysta z nowych technologii.

Według raportu Polskiego Instytutu Psychologii Zdrowia z 2024 roku, ponad 35% młodzieży w Polsce wykazuje objawy problemowego korzystania z internetu, a 4% zmaga się z silnym uzależnieniem (Polski Instytut Psychologii Zdrowia, 2024). Konsekwencje nadmiernego korzystania z internetu obejmują problemy zdrowotne, takie jak bóle nadgarstków, karku, pogorszenie wzroku, a także zmęczenie i bezsenność. Ponadto, 66% nastolatków przyznaje, że powinno ograniczyć czas spędzany przy telefonie, a 30% odczuwa niepokój, gdy nie ma dostępu do smartfona (Fundacja Dzieci Niczyje, 2024). Zjawisko to prowadzi do społecznych konsekwencji, takich jak izolacja, problemy w relacjach międzyludzkich oraz zaburzenia w nauce. Dodatkowo, badania Uniwersytetu Warszawskiego z 2024 roku pokazują wzrost przypadków uzależnienia od gier komputerowych, gdzie 20% młodych ludzi w wieku 12-18 lat przejawia symptomy kompulsywnego grania, co wpływa na ich wyniki szkolne i relacje społeczne (Uniwersytet Warszawski, 2024).

Skala problemu i reakcje społeczne

Nadmierne korzystanie z technologii, zwłaszcza przez dzieci i młodzież, staje się coraz poważniejszym problemem społecznym. W Polsce aż 25% młodzieży w wieku 11-16 lat wykazuje przynajmniej jeden z objawów uzależnienia od internetu, co pokazuje, że problem ten dotyka coraz większą grupę młodych ludzi (Polski Instytut Psychologii Zdrowia, 2024). Zwiększająca się liczba godzin spędzanych przed komputerem lub smartfonem prowadzi do rozwoju uzależnień behawioralnych. W związku z tym, szybka reakcja rodziców, nauczycieli i opiekunów jest kluczowa. Monitorowanie czasu spędzanego w sieci oraz promowanie zdrowych alternatyw spędzania wolnego czasu są istotnymi działaniami prewencyjnymi.

Leczenie uzależnień behawioralnych

Podobnie jak w przypadku innych uzależnień, leczenie uzależnień behawioralnych wymaga silnej woli i motywacji ze strony osoby uzależnionej. Proces ten jest długotrwały i trudny, szczególnie dla młodzieży, która wciąż kształtuje swoje nawyki i wzorce zachowań. Najskuteczniejsze w leczeniu uzależnień behawioralnych są metody terapeutyczne oparte na terapii poznawczo-behawioralnej oraz dialogu motywującym. Terapia poznawczo-behawioralna pozwala na analizę zachowań prowadzących do nałogowego wykonywania danej czynności i na naukę zdrowych sposobów radzenia sobie z emocjami i stresującymi sytuacjami.

W leczeniu młodzieży często stosuje się terapię indywidualną, grupową lub rodzinną, co umożliwia wsparcie ze strony rodziny. W bardziej zaawansowanych przypadkach, farmakoterapia może być używana w celu stabilizacji nastroju i leczenia objawów towarzyszących uzależnieniu, takich jak depresja czy lęk.

Profilaktyka i edukacja

Profilaktyka jest kluczowym elementem w walce z uzależnieniami behawioralnymi. Rodzice i nauczyciele powinni edukować młodzież na temat ryzyka związanego z nadmiernym korzystaniem z nowych technologii oraz promować aktywności fizyczne, społeczne i kulturalne jako zdrowe alternatywy dla spędzania czasu przed ekranem. Wspieranie młodzieży w rozwijaniu umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami również jest istotne, aby zapobiegać kompulsywnym zachowaniom.

Podsumowując, uzależnienia behawioralne, zwłaszcza wśród młodzieży, stają się coraz poważniejszym wyzwaniem. Wspólna praca nad edukacją, profilaktyką i odpowiednim leczeniem może pomóc w zahamowaniu tego negatywnego trendu.

2.5. Wpływ inflacji

Inflacja ma znaczący wpływ na wszystkie aspekty gospodarki, a jednym z najbardziej widocznych efektów jest wzrost cen towarów i usług. Z najnowszego raportu Głównego Urzędu

Statystycznego (GUS) wynika, że wskaźnik inflacji w Polsce w sierpniu 2024 roku wyniósł 16,7% w porównaniu z rokiem ubiegłym. To oznacza, że ceny towarów i usług wzrosły średnio o 16,7%.

W kontekście alkoholu, ceny wyrobów alkoholowych wzrosły o około 13,2% w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Zmiana ta obejmuje zarówno alkohole niskoprocentowe, jak i mocniejsze napoje. Choć ceny wzrosły, nie spowodowało to znaczącego zmniejszenia konsumpcji alkoholu. W rzeczywistości dane z 2023 roku wskazują na wzrost spożycia piwa o 5% i wina o 4%, podczas gdy spożycie mocniejszych alkoholi, takich jak wódka, spadło o 2%. Najnowsze dane z 2024 roku potwierdzają, że wysokie ceny spowodowały, iż konsumenci częściej sięgają po tańsze alkohole niskoprocentowe, takie jak piwo czy wino.

Wzrost cen alkoholu ma swoje konsekwencje społeczne. Z raportu Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) wynika, że wyższe spożycie alkoholu, zwłaszcza niskoprocentowych napojów, jest powiązane z rosnącą liczbą incydentów związanych z przemocą domową i przestępczością. W 2023 roku liczba zgłoszeń dotyczących przemocy domowej wzrosła o 6% w porównaniu do roku poprzedniego.

W odpowiedzi na te wyzwania, w 2024 roku wprowadzono nowe programy profilaktyczne i edukacyjne, które mają na celu zmniejszenie negatywnego wpływu alkoholu na społeczeństwo. Inicjatywy te obejmują kampanie informacyjne, wsparcie dla osób uzależnionych oraz zwiększoną kontrolę nad sprzedażą alkoholu, aby lepiej zarządzać wpływem wzrostu cen na nawyki konsumenckie i zdrowie publiczne.

III. CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU

Głównym celem Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców miasta i Gminy Boguchwała. Podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych. Prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Głównym założeniem programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii powinno

być ograniczanie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem używania środków psychoaktywnych, poprzez rozwój działań związanych z profilaktyką i terapią uzależnień, wzrost społecznej świadomości, przeciwdziałanie powstawaniu i redukcja następstw używania substancji psychoaktywnych, integrację społeczną i zawodową osób uzależnionych oraz doskonalenie współpracy pomiędzy poszczególnymi instytucjami, szkołami i urzędami.

W Gminnym programie Profilaktyki uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach jako podstawowy element pracy z dziećmi i młodzieżą w zakresie opóźnienia inicjacji alkoholowej i późniejszych skutków sięgania po substancje psychoaktywne.

Działanie 1

Wspomaganie działalności organizacji pozarządowej w zakresie profilaktyki i związywania problemów alkoholowych z uwzględnieniem Narodowego Programu Zdrowia.

Część zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny przyjąć instytucje i organizacje pozarządowe, które mogą stać się ważnym partnerem współrealizującym zadania na poziomie gminy.

Uwzględniając Narodowy Program Zdrowia pożądane jest, aby wszyscy- niezależnie od wieku czy miejsca zamieszkania, mieli większą świadomość tego, jak ich zachowania wpływają na zdrowie.

Celem działań w tym zakresie będzie:

- zmniejszenie aktualnie występujących rozmiarów problemów alkoholowych,
- likwidacja barier pomiędzy dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych a ich rówieśnikami,
- ochrona i promocja zdrowia w taki sposób, aby mieszkańcy prowadzili zdrowszy tryb życia i mogli jak najdłużej cieszyć się zdrowiem i pełnym uczestnictwem w pracy, życiu społecznym i rodzinnym.

Osiągnięciu założonego celu służyć będzie:

- dofinansowanie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, szczególnie w zakresie prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą, organizacji festynów z elementami kampanii edukacyjnych związanych z promocją zdrowia i profilaktyką

problemów społecznych oraz rozgrywek sportowych z elementami profilaktyki przeciw uzależnieniom.

Działanie 2

Profilaktyczne oddziaływanie wobec dzieci i młodzieży szkolnej oraz dorosłych.

Niezwykle ważne jest edukowanie młodzieży i dorosłych o negatywnych skutkach zażywania szkodliwych substancji. Edukowanie to mogłoby się odbywać zarówno w postaci otwartych warsztatów, wykładów, spotkań z młodzieżą, a także poprzez opracowanie kampanii społecznych mających na celu uwrażliwienie opinii społecznej na problemy związane z paleniem papierosów, piciem alkoholu, paleniem marihuany, zażywania dopalaczy.

W związku z Narodowym Programem Zdrowia pożądane jest propagowanie zdrowego trybu życia oraz wprowadzanie profilaktyki uzależnień m.in. od komputera, internetu.

Cel działania:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie problemów alkoholowych poprzez:

- prowadzenie i dofinansowanie w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz rodziców, na temat wszystkich uzależnień, w tym profilaktycznych spektakli teatralnych, programów tanecznych, muzycznych, komputerowych, sportowych;
- wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych realizowanych przez młodzież, skierowanych do rówieśników;
- współorganizowanie i dofinansowanie lokalnych kampanii edukacyjnych, związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, takich jak: festyny, pikniki, uroczystości integracyjne;
- udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- propagowanie zdrowego sposobu spędzania wolnego czasu;
- organizowanie alternatywnego spędzania czasu poprzez upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży. Dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych, zajęć sportowych i rekreacyjnych

- organizowanie na terenie gminy konkursów plastycznych, literackich, itp. o tematyce antyalkoholowej (zakup nagród),
- Organizacja imprez kulturalnych, sportowych, profilaktycznych dla osób starszych,
- udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł,
- podejmowanie na terenie szkół i przedszkoli działań profilaktycznych skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli,
- organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży poprzez różnego rodzaju warsztaty, zajęcia tematyczne, zajęcia sportowo-rekreacyjne i itp.,
- informowanie o niebezpieczeństwie uzależnień (alkohol, narkotyki, dopalacze, behawioralne),
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii oraz współpraca w tym zakresie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komisariatem Policji w Boguchwale, Ośrodkami Kultury, Stowarzyszeniami, Fundacjami jak również Parafiami z terenu Gminy Boguchwała,
- realizacja celów terapii uzależnień behawioralnych, poprzez powstrzymanie nałogowych zachowań, które wyniszczają życie człowieka, oraz nauka radzenia sobie z wyzwaniami życiowymi w zdrowy sposób - bez nałogu,
- podniesienie wśród młodzieży świadomości ryzyka związanego z hazardem i innymi uzależnieniami behawioralnymi, kształtowanie postaw prozdrowotnych, wzmacnianie czynników chroniących,
- zwiększenie kompetencji zawodowych realizatorów programów profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie uzależnień behawioralnych, nabycie nowych umiejętności przez pracowników ośrodków gier losowych, sprzyjających kreowaniu postaw odpowiedzialnego grania,
- realizacja zajęć edukacyjnych dla rodziców na temat zasad korzystania przez dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z Internetu i wskazanie im, jak poprzez wprowadzanie określonych zasad i monitorowanie, ograniczyć ryzyko problemowego użytkowania oraz przekazanie dzieciom i młodzieży instrukcji, jak używać Internetu

w sposób bezpieczny i jak zachować zdrową równowagę między korzystaniem z technologii (w Internecie i poza nim) i innymi aktywnościami,

- organizacja zajęć edukacyjnych i profilaktycznych w celu reintegracji osób uzależnionych od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Działanie 3

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej.

Podstawowym zadaniem samorządu gminnego jest zwiększenie dostępności terapii uzależnienia i współuzależnienia dla mieszkańców Gminy.

Na terenie Gminy działa Poradnia Specjalistyczna i telefon zaufania „ARKA” dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w której raz w tygodniu przez 2 godziny pełnią dyżury specjaliści: psycholog, doradca rodzinny, terapeuta uzależnień, seksuolog.

Fundacja „Auxilium” działa na terenie Gminy Boguchwała od 24 marca 2022 r. Oddział Poradni Specjalistycznej „ARKA” prowadzony przez Fundację „Auxilium” udziela bezpłatnej pomocy z zakresu psychologii, psychoterapii, prawa, doradztwa rodzinnego oraz terapii uzależnień osobom borykającym się z różnymi trudnościami życiowymi, a także prowadzi telefon zaufania, gdzie każdy będący w potrzebie może zostać wysłuchany i uzyskać wsparcie. Uzupełnieniem działalności są działania psychoprofilaktyczne, psychoedukacja i edukacja zdrowotna dla dzieci i młodzieży, a także szkolenia dla mieszkańców Gminy Boguchwała w ramach wspierania osób i rodzin.

Cel działania:

- leczenie osób uzależnionych od alkoholu oraz zmniejszenie ich śmiertelności i degradacji psychologicznej;
- zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego związanego z nadużywaniem alkoholu i stosowanie przemocy wobec członków rodzin.

Osiągnięciu założonego celu służyć będzie:

- prowadzenie konsultacji i poradnictwa na terenie Poradni Specjalistycznej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w kryzysie, z problemem uzależnienia w rodzinie

- podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności do podjęcia leczenia osób uzależnionych, w tym:
  - przyjmowanie zgłoszeń dotyczących nadużywania alkoholu;
  - informowanie o miejscach odbywania terapii uzależnień;
  - prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego;
  - kierowanie osób nadużywających alkoholu na terapię i leczenie odwykowe;
  - zlecanie biegłym psychiatrze i psychologowi wykonania badań i sporządzania opinii z zakresu uzależnienia od alkoholu;
  - kierowanie do sądu wniosków o wydanie orzeczenia zobowiązującego do poddania się leczeniu odwykowemu;
  - wnoszenie opłat sądowych do wniosku GKRPA w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie lecznictwa odwykowego;
  - uczestnictwo członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boguchwale w specjalistycznych szkoleniach;
  - informowanie w miejscach publicznych o chorobie alkoholowej, jej skutkach oraz możliwościach leczenia (w formie ulotek, plakatów, publikacji, informacji na stronie internetowej);
  - wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego koordynującego pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
  - podnoszenie kompetencji kadry m.in. z zakresu profilaktyki alkoholowej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie (kursy, szkolenia) itp.;
  - udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

Działanie 4

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W celu podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art.15 ustawy, planuje się zmniejszanie naruszeń prawa na rynku alkoholowym poprzez:

- współpracę z Policją,
- przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu i podejmowanie działań interwencyjnych w zgłoszonych sytuacjach sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim oraz na kredyt lub pod zastaw, zaś w przypadku naruszenia zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora,
- opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boguchwale, wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, pod kątem zgodności z Uchwałą Rady Gminy Boguchwała w sprawie ustalenia na terenie Gminy maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- podjęcie działań edukacyjnych, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- wsparcie działań służących ograniczeniu występowania zjawiska kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem innych środków psychoaktywnych.

IV. ZADANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) realizuje szereg działań mających na celu wsparcie osób uzależnionych od alkoholu. Jej zadania obejmują:

1. **Motywowanie do Leczenia:**

- Zachęcanie osób uzależnionych do korzystania z leczenia odwykowego.
- Informowanie o dostępnych metodach i miejscach pomocy w rozwiązywaniu problemów związanych z alkoholem.
- Kierowanie osób zgłoszonych do Komisji na specjalistyczne badania.

- Składanie wniosków do sądu o obowiązek leczenia odwykowego dla osób uzależnionych.

2. Współpraca i Informacja:

- Koordynowanie działań z podmiotami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- Prowadzenie działalności informacyjnej dotyczącej dostępnych form wsparcia i profilaktyki.

3. Opiniowanie:

- Analizowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Opiniowanie projektów uchwał dotyczących limitów sprzedaży alkoholu oraz lokalizacji punktów sprzedaży w Gminie Boguchwała.
- Sprawdzanie zgodności zezwoleń na sprzedaż alkoholu z uchwałami Rady Miejskiej oraz wyrażanie opinii w tej sprawie.

4. Kontrola:

- Przeprowadzanie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Wynagrodzenie Przewodniczącego i Sekretarza:

- Przewodniczący i Sekretarz Komisji otrzymują wynagrodzenie za pracę w wysokości 13% minimalnego wynagrodzenia krajowego, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 1893) za udział w posiedzeniach oraz kontrolach punktów sprzedaży alkoholu.

Wynagrodzenie Członków Komisji i Zastępcy Przewodniczącego:

- Członkowie Komisji oraz Zastępcą Przewodniczącego otrzymują wynagrodzenie w wysokości 11% minimalnego wynagrodzenia krajowego za pracę, zgodnie
- z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 1893) za udział w posiedzeniach oraz kontrolach punktów sprzedaży alkoholu.

Udział w Zespołach Interdyscyplinarnych:

- Udział Przewodniczącego, Zastępcy Przewodniczącego oraz Członków Komisji w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz grup roboczych jest realizowany w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych, bez dodatkowego wynagrodzenia.

VI. REALIZATORZY

W ramach realizacji Programu na lata 2025-2027 r., Gmina będzie współpracować z:

1. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Boguchwale,
2. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Zespołem Interdyscyplinarnym w Boguchwale,
4. Komisariatem Policji w Boguchwale,
5. Strażą Miejską w Boguchwale,
6. Miejskim Centrum Kultury w Boguchwale,
7. Lokalnym Ośrodkiem Kultury „Wspólnota” w Zgłobniu,
8. Lokalnym Ośrodkiem Kultury „Razem” w Niechobrze,
9. Gminną Biblioteką Publiczną w Boguchwale,
10. Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień w Rzeszowie,
11. Organizacjami pozarządowymi i innymi Instytucjami.
12. Kościołami z Gminy Boguchwała
13. Radnymi z Gminy Boguchwała

14. Sołtysami z Gminy Boguchwała

15. Szkołami z Gminy Boguchwała

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GPP) oraz działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii w latach 2025-2027 będą określane na podstawie uchwały budżetowej uchwalanej na każdy rok.

W 2025 roku wydatki na realizację programu zostały zaplanowane w wysokości 450 000,00 zł, z czego źródła finansowania obejmują:

1. **Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych** – środki te pochodzą z opłat określonych w art. 11 (1) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, znane również jako „korkowe”.
2. **Wpływy z podatku od sprzedaży napojów alkoholowych w małych opakowaniach** – dotyczy to podatku wprowadzonego na podstawie art. 9 (2) ust. 11 tej samej ustawy, określanego jako „podatek od małpek”.

W 2025 roku kwota 450 000,00 zł zostanie przeznaczona na realizację programu, z czego:

- **430 000,00 zł** na działania związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi,
- **20 000,00 zł** na działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Podział środków na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii jest zgodny z klasyfikacją budżetową i wymagany dla prawidłowego rozliczenia budżetowego.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU

1. **Zwiększenie Świadomości Społecznej:** Wzrost wiedzy mieszkańców Gminy Boguchwała na temat negatywnych konsekwencji nadużywania alkoholu oraz jego wpływu na zdrowie i życie społeczne.
2. **Wzrost Angażowania Społeczności Lokalnej:** Aktywizacja mieszkańców w działania profilaktyczne, mające na celu ograniczenie konsumpcji alkoholu i promowanie zdrowego stylu życia.
3. **Wsparcie Profesjonalne:** Zapewnienie skutecznej i profesjonalnej pomocy dla osób z problemem alkoholowym oraz ich rodzin, w celu poprawy ich jakości życia.
4. **Redukcja Dysfunkcji Rodzinnych:** Ograniczenie negatywnych skutków uzależnień w rodzinach poprzez promowanie zdrowego trybu życia, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, oraz wspieranie rozwoju bez używek.
5. **Edukacja na Temat Przemocy:** Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat różnych form przemocy, uświadamiając, że jest to poważne przestępstwo, którego nie można tolerować.
6. **Rozwój Kompetencji Psychospołecznych:** Poprawa umiejętności radzenia sobie z emocjami, stresem oraz rozwijanie zdolności komunikacyjnych, interpersonalnych i rozwiązywania problemów. Program ma na celu wzmacnianie samoświadomości, empatii oraz zdolności krytycznego myślenia wśród mieszkańców.

Dodatkowe Korzyści:

- **Integracja Społeczna:** Wzmacnianie więzi społecznych i wspólnej odpowiedzialności za tworzenie bezpieczniejszego i bardziej wspierającego środowiska.
- **Zmniejszenie Wydatków Społecznych:** Potencjalne obniżenie kosztów związanych z opieką zdrowotną i interwencjami społecznymi poprzez prewencję uzależnień i ich konsekwencji.
- **Wzrost Zaangażowania w Inicjatywy Lokalnej:** Inspirowanie do podejmowania działań na rzecz poprawy jakości życia w społeczności, co może prowadzić do większej liczby inicjatyw prozdrowotnych i wspierających.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2023.2151 t.j) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałaniem narkomanii.

Zadania te obejmują:

-zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,

-udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

-prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci,

-wspomaganie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii,

-podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

-wspieranie zatrudniania socjalnego poprzez organizowanie centrów integracji społecznej,

-pomoc społeczną osobom uzależnionym i ich rodzinom, w pokonywaniu uzależnień i integrowaniu ze środowiskiem lokalnym.

Realizując Gminny Program, należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Gminnego Programu, dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym mówi art. 11¹ „*W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18*”. W kontekście nowego brzmienia art. 4¹, planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia.

Celem głównym Gminnego Programu jest ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych, zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Cel główny będzie realizowany w następujących obszarach: profilaktyki, terapii i rehabilitacji.

W latach 2025-2027 środki finansowe na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będą przeznaczone na programy i warsztaty profilaktyczne dla uczniów oraz nauczycieli, szkolenia członków GKRPA, działania promujące trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież, wspieranie stowarzyszeń i organizacji działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Przeprowadzono konsultacje celem wyrażenia uwag oraz opinii organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w sprawie będącej przedmiotem konsultacji.

W odpowiedzi na ogłoszenie, w wyznaczonym terminie do Urzędu Miejskiego w Boguchwale nie wpłynęła żadna opinia w sprawie przedmiotowego projektu uchwały. W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Boguchwała na lata 2025-2027 jest zasadne.